

Kaupatieteiden strategian merkitys kauppatieteiden kentälle ja Suomen tulevaisuudelle

Kauppatieteellinen yhdistys tukee alan kehitystä maassamme ja haluaa siksi edistää juuri valmistuneen kauppatieteiden kansallisen strategian toteuttamista. Strategia luotiin kaikkien kauppatieteellisten yliopistoyksikköjen yhteistyönä ja julkistettiin 9.11.2010. Kauppatieteitä opettavat yksiköt, alan sidosryhmät ja opiskelijat keskustelivat koulutuksen ja tutkimuksen kehityksestä sekä alan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta. Keskustelujen pohjalta luotiin yhteinen tahtotila alan kehittämiseksi.

Seuraavan visiopäivän 9.3.2011 teemana on kauppatieteellisen alan kehittäminen tämän strategiaraportin pohjalta. Seuraavassa on referoitu strategiaraportissa olevia ajatuksia. Lähtökohtana on, että kauppatieteillä on yhteiskunnassamme suuri rooli tulevaisuuden tiennäyttäjänä ja esteiden rai-vaajana. Uusi teknologia yksinään ei riitä tuottamaan uusia innovaatioita, kuten ei luonnontieteiden, yhteiskunnan tai taiteiden tuntemuskaan riitä. Kauppatieteellistä osaamista ja tutkimusta siis tarvitaan, jotta ihmisten kohtaamia ongelmia voidaan ratkaista innovatiivisilla tavoilla.

Strategiassa kauppatieteiden missiona on toimia tieteen, hyvinvoinnin ja vastuullisen kasvun edistäjänä Suomessa ja maailmalla. Kauppatieteiden visiona taas on vastata tulevaisuuden talous-haasteisiin kasvattamalla kauppatieteellisen osaamisen ja sen pohjana olevan tutkimuksen määrää. Tämä näkyy kestävinä, lisäarvoa tuovina innovaatioina ja ratkaisuina, mutta myös korkeana laatuna ja lisääntyneenä tehokkuutena niin Suomessa kuin globaaleilla markkinoilla.

Kauppatieteiden kansallisen strategian tavoitteena on tuoda selkeästi esille tarve kauppatieteiden tuottamille ratkaisuille ja osaamiselle yhteiskunnassa. Kauppatieteet haluavat samalla myös vastata liiketaloudellisen osaamisen kysynnän kasvuun. Näkyvyyttä ja toimintaedellytyksiä parannetaan yksikköjen yhteistyötä tiivistämällä ja säännöllisillä alan tapaamisilla.

Kauppatieteille halutaan luoda kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu profiili. Osana tätä profiilia tarvitaan laadukasta ja tunnettua tutkimusta. Strategiassa esitetään toimenpiteitä sekä tutkijanurien edistämiseksi että tutkimusrahoituksen parantamiseksi. Sekä huipputason kansainvälisten tutkijoiden että opettajien rekrytointiin ehdotetaan panostettavaksi jatkossa yhä enemmän, kuten myös kotimaisen huippuosaamisen kansainvälistymiseen.

Kauppatieteiden opetuksesta halutaan kehittää entistä laadukkaampaa. Yksi tärkeistä tekijöistä opetuksen laadun parantamisessa on opettaja/opiskelija -suhdeluku. Se halutaankin nyt nostaa asialliselle tasolle. Opiskelijat ja opiskelu pitää tuoda myös lähemmäksi tieteen tekemistä jo opintojen alkuvaiheista lähtien, jottei tiede jää opiskelijoille vieraaksi alueeksi. Opintokokonaisuudet tulisi suunnitella tavoitteellisina ja sisällöltään selkeinä paketteina, jotta niissä voidaan huomioida paikallinen erikoistuminen.

Kauppatieteet toimivat yliopistoissa kansainvälistymisen kanavana ja edelläkävijänä kehityksen kärjessä. Kauppatieteet ovatkin jo kunnostautuneet sekä vaihtoon lähtevien että ulkomailta vaihtoon tulevien opiskelijoiden määrissä. Kauppatieteiden tulee jatkossa ottaa rohkeita askelia vaihtoperiodien laadun parantamisessa ja opiskelijavaihtojen määrien kasvattamisessa. Näin kauppatieteet voivat myös toimia esimerkkinä parhaista käytännöistä yliopistoissa.

Kauppatieteet ovat opetuksen laadun huippuosaajia ja kehittäjiä yliopistoissa. Kauppatieteet ovat lisäksi valmiita pilotoimaan uusia rakenteellisen kehittämisen hankkeita koulutuksessa. Jotta tämä kehitys on mahdollista, yliopistojen sisäisessä rahoituksessa on huomioitava kauppatieteiden merkitys rahoituksen hankkijana ja sivuainekouluttajana sekä tutkimuksen kokonaiskustannukset.

Tulevaisuus nojaa kauppatieteelliseen osaamiseen, sillä kauppatieteet haluavat olla kärjessä julkisten palvelujen tuottavuuden, laadun ja kestävyuden kehittämisessä. Kauppatieteet haluavat myös haastaa yhteiskunnan eri sektorit keskusteluun toiminnan kehittämiseksi sekä tieteellisten tulosten ja osaamisen käyttöön saamiseksi.

Kauppatieteet pitävät yllä koulutuksen ja tutkimuksen kirjoa, mikä tukee vahvasti kasvuyrittäjyyttä Suomessa ja maailmalla. Kauppatieteet ovat myös tulevaisuudessa Suomelle tärkeä vientituote. Lisäksi kauppatieteiden merkitys on suuri, koska ne tarjoavat korkeimman asteen johtajakoulutusta ja samalla toteuttavat elinikäisen oppimisen tehtävää.

Kauppatieteiden strategian yksi huomattavimmista toimista on ehdotus Suomen Liiketaloustieteiden Yhdistyksen eli Business Schools Finland ry:n (BSF) perustamisesta. Yhdistys tulee toimimaan kansallisena ja kansainvälisenä keskustelijana, edunvalvojana, tutkijana, parhaiden käytäntöjen levittäjänä sekä jäsentensä yhteisenä foorumina. Yhdistyksen jäseniä ja päätöksentekijöitä ovat Suomessa toimivat kaupparakenteelliset koulutustilat sekä kauppatieteitä kouluttavat ja tutkivat tiedekunnat ja laitokset. Lisäksi kannatusjäseniksi kutsutaan kauppatieteille yhteiskunnallisesti tärkeimmät sidosryhmät.

Toinen merkittävä toimi on kauppatieteellisen tutkimuksen rahoituksen selkiyttäminen. Kauppatieteiden rooli tulevaisuuden tekijänä nojaa vahvaan perustutkimukseen sekä soveltavaan tutkimukseen. Suomalaisissa kauppatiedettä opettavissa yksiköissä tulee tuottaa sekä kansallisesti että kansainvälisesti tunnustettua huippututkimusta. Kauppatieteet ehdottavat, että Suomen Akatemiassa kauppatieteet siirrettäisiin pois kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunnasta ja niille perustettaisiin oma toimikunta, jotta tutkimusta voitaisiin kehittää. Kauppatieteelliset vaikuttajat toivovat myös, että Suomen Akatemiassa ja Tekesissä kehitettäisiin jatkossa pysyvältä pohjalta liiketaloustieteille suunnattuja ohjelmia.

Kauppatieteellinen ajattelu, tiede ja liiketoimintaosaaminen halutaan tuoda tukemaan julkista sektoria. Osaamista halutaan tarjota julkisen ja kolmannen sektorin päätöksenteon avuksi, jotta taloutta voidaan kehittää. Kauppatieteellistä osaamista tarvitaan niin tiedepoliittisissa elimissä kuin myös julkisten hankkeiden ja selvitystenkin tukena. Julkisen ja kolmannen sektorin päätöksenteko on yhteiskuntamme tulevaisuuden kannalta niin oleellista, että kauppatieteellinen osaaminen ja tietotaito tulee saada entistä paremmin käyttöön. Suomen Liiketaloustieteiden Yhdistys tulee myös kokoamaan kauppatieteellisen alan uusinta tutkimusta, henkilöosaamista ja hankkeita, jotta yhteiskunnan toimijat tietäisivät, mitä kaikkea kauppatieteet voivat tarjota.